

Onderwerp		
Standpunt bepalen over voorstellen Buitengewone algemene ledenvergadering VNG 29 november 2019		
Nummer	2019/938555	Datum college 19 november 2019
Portefeuillehouder	Wienen, J.	
Programma/beleidsveld	6.2 Gemeentelijk bestuur	
Afdeling	PG	
Auteur	A. Hendriksen	
Telefoonnummer	023-5113250	
Email	ahendriksen@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de commissie Bestuur.	
Bijlagen	geen	

Op 29 november 2019 houdt de VNG een Buitengewone Ledenvergadering (BALV). Bijgevoegd is een annotatie op de agenda. Per agendapunt is een toelichting en het Haarlemse standpunt opgenomen. Hoofdpunt vormt de bespreking van het klimaatakkoord (punt 6 van de agenda). Ook zijn de moties nog niet ingediend en kunnen deze nog wijzigen. Nagekomen en aangepaste moties worden z.s.m. in een aparte raadsinformatiebrief voorgelegd.

De link naar de vergaderstukken is: <https://vng.nl/agenda-stukken-buitengewone-alv-2019>

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris
de burgemeester

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	beschouwen. <i>2. Motie “Verhuurdersheffing”</i> Het VNG bestuur wordt opgedragen met de minister te bespreken of een groter deel van de verhuurdersheffing kan worden ingezet voor verduurzaming van sociale huurwoningen. De minister van BZK geeft aan dat op basis van afspraken in het regeerakkoord er geen actie kan worden ondernomen. Wel geeft de minister aan dat er een onderzoek loopt naar de investeringscapaciteit van corporaties versus de opgaven waar corporaties voor staan. De uitkomsten van dat onderzoek worden eind 2019 verwacht. De VNG stelt voor de motie nu af te doen. <i>3. Motie “Politiesterke op orde”</i> De motie betreft een oproep aan de VNG om het gesprek aan te gaan met de Minister van Justitie en Veiligheid over een levensloopbestendig personeelsbeleid met een structureel budget op orde te houden. Dit om de instroom en opleiding van nieuwe medewerkers en de professionaliteit en kennis binnen de politie te waarborgen. Gezien de gepleegde inzet en de activiteiten waarover nu door de VNG met de minister afspraken zijn gemaakt is het voorstel de motie af te doen. <i>4. Motie “Een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel, anders niet acceptabel voor gemeenten”</i> De motie roept op te komen tot randvoorwaarden en financiën om de inburgeringstaken te kunnen uitvoeren. De bestuurlijke gesprekken hierover lopen nog en zullen naar verwachting dit najaar tot een conclusie leiden. De VNG doet derhalve het voorstel de motie aan te houden. <i>5. Motie “Tekorten in aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling”</i> De VNG voert gesprekken met het Ministerie van VWS	2. Het college gaat niet akkoord met het afdoen van de motie zolang resultaten van het onderzoek niet bekend zijn. Bovendien (zie hieronder bij agendapunt 6) wordt er bij het klimaatakkoord een motie met nog verder gaande strekking voorgelegd, namelijk om de gehele verhuurdersheffing voor duurzaamheid maatregelen voor corporatiewoningen in te zetten. 3. Het college stemt in met het afdoen van de motie. • 4. Het college stemt in met het aanhouden van de motie. 5. Het college stemt in met het aanhouden van de motie.

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	over de financiële tekorten Veilig Thuis. Er is een onderzoek in gang gezet op basis waarvan met de betrokken partijen vervolgacties worden geformuleerd. De VNG commissie ZJO (Zorg, Jeugd, Onderwijs) is bestuurlijk betrokken bij de verdere afhandeling. De VNG stelt voor de motie lopende het onderzoek en de verdere bestuurlijke behandeling aan te houden. <i>6. Motie “Compensatie extra kosten invoering abonnementstarief WMO-voorzieningen”</i> In de motie wordt de VNG opgeroepen bij de rijksoverheid aan te dringen op een volledige compensatie van de extra kosten, die een gevolg zijn van de gewijzigde wetgeving op het terrein van WMO-voorzieningen. De motie is in uitvoering. Besprekingen met het Ministerie van VWS zijn nog gaande. De voortgang en afhandeling is nu belegd bij de VNG commissie ZJO en het onderwerp wordt daarin geregeld aan de orde gesteld. Naar verwachting zal tijdens het Bestuurlijk Overleg van november de uitkomst van de eerste monitor op de agenda van de commissie ZJO staan. Afhankelijk van die uitkomsten kan dan het gesprek worden gevoerd over maatregelen om ongewenste effecten van de invoering tegen te gaan (waaronder eventuele aanvullende compensatie). De commissie voorziet in ieder geval begin 2020 hernieuwde lobby activiteiten op dit onderwerp. Haarlem is via de sociale pijler van de G40 intensief bij de voortgang betrokken. <i>7. Motie “Raadsledenvergoeding”</i> Betreft een oproep om de vergoeding van raadsleden voor kleinere gemeenten meer in evenwicht te brengen met andere gemeenten. De VNG heeft dit onderwerp geagendeerd op zowel ambtelijk als directieniveau bij het ministerie van BZK. Er volgt nog een formele brief om dit onderwerp opnieuw te agenderen in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv). Gezien de gepleegde inzet en de nog voorziene acties wordt voorgesteld de motie af te doen.	6. Het college stemt in de motie aan te houden. 7. Het college stemt in met het voorstel.

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	<i>8. Motie “Stevige borging gelijkwaardig partnerschap IBP”</i> In de motie wordt uitgesproken dat het lange termijnperspectief voor de gemeentelijke financiën zwaar onder druk is komen te staan vanwege tegenvallende accresontwikkelingen, de opschalingskorting en nieuwe taken, waar de discussies over financiële randvoorwaarden nog niet zijn beslecht. Tevens dat een passend financieel arrangement van toepassing hoort te zijn op alle (regie)taken die gemeenten al hebben en krijgen. De motie draagt het VNG-bestuur op om alleen met het Rijk afspraken te maken over het overnemen van nieuwe taken of verzwaring van taken naar gemeenten, indien objectief de goede inhoudelijke en financiële randvoorwaarden zijn vastgesteld en door het Rijk worden geborgd. De VNG wijst er op dat gelijkwaardig partnerschap een speerpunt is in contacten met het kabinet en alle volgende kabinetten. Dit is de VNG inzet in besprekingen die nu bijvoorbeeld plaats hebben over een nieuwe verdeling gemeentefonds. Vanwege hierover lopende activiteiten is het voorstel de motie aan te houden.	8. Het college stemt in met het voorstel.
	<i>9. Motie “Naar een structureel financieel totaal kader GGZ op basis van feiten”</i> Met deze motie is aan de VNG opgedragen om bij de ondertekening van het Hoofdlijnenakkoord geestelijke gezondheidszorg (HLA-GGZ) als voorwaarde vast te leggen dat onderzoeken / analyses gezamenlijk met het Rijk zullen worden uitgevoerd én beslecht, zodat dit in samenhang met de financiële verdeling en doordecentralisatie van het budget Bescherm Wonen en Maatschappelijke Opvang kan worden ingevoerd. Hierover zijn uitwerkingen nu gaande. De uitkomsten van onderzoeken moet worden afgewacht. Haarlem is hier via onder meer de Sociale en de Fysieke Pijler G40 bij betrokken.	9. Het college stemt in met het voorstel.

Nr.	Onderwerp en toelichting	Standpunt gemeente Haarlem
	<i>10. Motie “Naar een passend financieel en sturingskader Jeugd op basis van feiten”</i> De motie roept de VNG op te bereiken dat er een objectiefonderzoek komt naar de kosten jeugdzorg. Dit onderzoek is nu in uitvoering. Op dit moment is de financiering van de jeugdzorg opnieuw actueel na uitspraken van de minister dat een lichte stelsel herziening onvermijdelijk is. Via de Sociale Pijler G40 wordt voor de begrotingsbehandeling Jeugd op 18 november een lobby voorbereid. Haarlem is hier bij betrokken. Vanuit de G40 is een bestuurlijke brief verzonden. Op dit moment zijn er nog geen aanwijzingen dat ook op de BALV VNG op dit punt nog moties worden ingediend. Dit kan echter na 18 november mogelijk het geval zijn. Nu het onderzoek naar de kostenjeugdzorg loopt stelt de VNG voor de motie aan te houden.	10. Het college stemt in met het voorstel.
6.	Klimaatakkoord In de ALV van juni jl. zijn drie randvoorwaarden vastgesteld waarop de VNG het klimaatakkoord beoordeeld: A. haalbaarheid en betaalbaarheid voor de samenleving; B. voldoende bevoegdheden voor gemeenten bij de uitvoering en C. voldoende dekking van het Rijk in de uitvoeringslasten. De VNG heeft met het Rijk een aantal afspraken gemaakt om aan deze punten invulling te geven. Zo wordt onderzocht of de aannames kloppen dat woonlastenneutraliteit voor ieder type woning ook daadwerkelijk bereikbaar is; liggen voor drie jaar afspraken vast over middelen voor de warmte transitie, is de periode waarop gemeenten de Regionale Energie strategieën moeten opleveren met een half jaar verlengd en is vanuit de wet financiële verhoudingen een zogenaamd artikel 2 onderzoek in gang gezet, dat duidelijkheid moet geven over de voor gemeenten benodigde uitvoeringskosten. De VNG geeft aan dat hiermee weliswaar niet aan alle drie de randvoorwaarden volledig invulling wordt gegeven, maar dat hiermee wel voldoende garanties zijn gegeven om met de uitvoering van het klimaat	Het college stemt op de inhoud in met de hoofdlijn van het klimaatakkoord; dit met toevoeging van de genoemde moties. De moties zijn op 13 november door de voorzitter van de themagroep duurzaamheid van de G40 aan gemeenten toegestuurd en ook verspreid onder niet G40 gemeenten. Ze liggen nu als concept bij het bestuur van de VNG. Via Haarlem wordt mogelijk nog een zesde motie aangereikt over de feitelijke verdeling van het nu beschikbare bedrag van 150 miljoen per gemeente en de voorwaarde dat toekomstige budgetten naar rato van gemeente grootte verdeeld dienen te worden en volledig beschikbaar komen voor de proces begeleiding door gemeenten zelf. In afstemming met indieners wordt bezien of dit nog in motie D kan worden opgenomen, dan wel dat hierover een aparte motie (een

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	akkoord van start te gaan. Het klimaatakkoord is nadrukkelijk geen eindpunt maar een van de stappen in een langlopend traject met meerdere onderdelen. In de bij dit agendapunt gevoegde preambule wijst de VNG er op dat voldoende zogenaamde disclaimers zijn ingebouwd om bij problemen in de uitvoering opnieuw met het Rijk besprekingen te starten. De VNG legt twee afzonderlijke besluiten voor: 1. Instemming wordt gevraagd met de inhoud van het klimaat akkoord en 2. Instemming wordt gevraagd met de inzet die de VNG met het Rijk over het vervolg proces (uitvoering akkoord) overeen is gekomen. Ad 1: Het klimaatakkoord is het resultaat van langdurige onderhandelingen tussen alle betrokken partijen. Hiermee ligt er nu een basis voor de uitwerking in concrete wetten zoals de energiewet en de warmtewet. Het klimaatakkoord is ook voor het duurzaamheidsbeleid van Haarlem richtinggevend kader en inmiddels is de uitwerking gestart via de regionale energie strategie Zuid Kennemerland en is de voorbereiding van de transitie visie warmte gestart. Niet instemmen met het klimaatakkoord zou betekenen dat een gemeente bij de uitwerking daarvan de directe invloed verliest die er nu is via de VNG. Geadviseerd wordt dan ook om op de inhoud met het klimaatakkoord in te stemmen. Er zijn echter op de inhoud een aantal aandachtspunten die in juni al via de G40 lijn bij de Tweede Kamer onder de aandacht zijn gebracht. Deze punten zijn nu uitgewerkt in drie eerste versies van inhoudelijke moties en eerste versies van twee moties over de randvoorwaarden voor de uitvoering. Haarlem is ambtelijk bij de voorbereiding hiervan betrokken geweest via de G40. Het betreft de volgende moties: <i>a. Motie 3: Ccorporaties als startmotor voor</i>	zesde motie) wordt aangereikt. Hier is nu nog overleg over gaande. Het college stelt de meerjareninzet rond de uitvoering van het klimaatakkoord afhankelijk van de definitieve uitkomst van het artikel 2 onderzoek. Een voorwaarde voor Haarlem is dat er voldoende budget beschikbaar komt voor uitvoeringscapaciteit, naar rato van de gemeentegrootte. Dit is nog onvoldoende verwoord in motie 1. Dit standpunt sluit aan bij de motie die de gemeenteraad van Haarlem bij de begrotingsbehandeling heeft aangenomen om alleen steun te verlenen aan een sociaal en toereikend landelijk klimaatakkoord (motie 28). Het college heeft aangegeven de zorgen van de raad te delen en dit bij de VNG kenbaar te maken.

Nr.	Onderwerp en toelichting	Standpunt gemeente Haarlem
	<i>duurzaamheid</i> In het klimaatakkoord hebben de corporaties een rol als startmotor om in wijken met overwegend sociaal woningbezit ontwikkelingen rond de energie transitie op gang te brengen. Corporaties geven aan te weinig middelen te hebben om invulling te geven aan het uitgangspunt van kostenneutraliteit voor bewoners bij het doorvoeren van maatregelen. Daarom is een motie voorbereid die de VNG oproept om met het Rijk besprekingen te starten om de bestaande verhuurdersheffing (de afdracht van corporaties aan het Rijk) volledig in te zetten voor de verduurzaming van woningen door corporaties. <i>b. Motie 4: Stedelijke vernieuwing uitwerken</i> De tweede motie betreft de samenhang tussen energietransitie en stedelijke vernieuwing. In het klimaatakkoord wordt deze samenhang niet benoemd. In de motie roepen gemeenten de VNG op om met het Rijk voorstellen op dit punt uit te werken. <i>c. Motie 5: regionale energie strategieën: wind in de zeilen en schouder aan schouder</i> Als derde is er een motie voorbereid om te komen tot een nationale campagne waaraan alle overheden, ook het Rijk, een bijdrage geven gericht op het kweken van meer begrip bij de bevolking voor de vergaande maatregelen die gemeenten moeten nemen rond de energietransitie. In de motie wordt de VNG opgeroepen om bij het Rijk het belang van een nationale campagne in te brengen. Ad. 2: Hier ligt voor veel gemeenten en ook voor Haarlem een zorgpunt. Het betreft het ontbreken van harde garanties door het Rijk over de financiële randvoorwaarden om de energie transitie uit te voeren. <i>d: Motie 1: Garantie op financiële randvoorwaarden om uitvoering over eerste tranche tot 2030 te starten</i> Voorkomen moet worden dat een zelfde situatie ontstaat als bij het sociaal domein het geval is. Hoewel er wel een verschil is. Bij het sociaal domein moet op	

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	basis van de vraag naar diensten geleverd worden en bij het klimaatakkoord zijn er voor gemeenten geen harde parameters waarop de inzet beoordeeld wordt. Vooral is er zorg over de uitvoeringskosten die nu onderwerp zijn van het artikel 2 onderzoek (Wet Financiële verhoudingen). De VNG heeft met het Rijk geen garanties vastgelegd dat de uitkomsten van dit onderzoek door het Rijk voor de hele transitie periode tot 2030 zullen worden overgenomen. Financiële afspraken zijn gemaakt voor de eerstkomende drie jaar. Gemeenten zien de harde noodzaak om met het klimaat te starten. De motie die nu voor ligt spreekt uit dit te doen vanuit een 'ja mits' inzet. De motie spreekt uit dat gemeenten met de uitvoering van het klimaatakkoord starten onder de nadrukkelijke voorwaarde dat voorjaar 2020 duidelijkheid komt over de middelen die op basis van het artikel 2 onderzoek beschikbaar komen. Op dat moment wordt de definitieve meer jaren inzet bepaald. <i>e: Motie 2: Duidelijkheid over warmtewet en toepassing warmtetransitie</i> In het klimaatakkoord is het uitgangspunt dat voor rond 40% van de woningen een collectieve warmtevoorziening (warmtenet) een alternatief voor het aardgas biedt. Bij gemeenten bestaat zorg over de financiering en de governance van die warmtenetten. De warmtewet waarin alles geregeld moet worden is nog in voorbereiding en ligt er pas in 2022, terwijl gemeenten al in 2021 een wijktransitieplan moeten opleveren. Vandaar dat een motie is voorbereid die de VNG oproept om met het Rijk besprekingen te starten om gemeenten intensief bij die uitwerking te betrekken en duidelijkheid te geven over de bevoegdheden die gemeenten rond warmtenetten krijgen, over de manier waarop de Markt betrokken wordt, of wordt voldaan aan het uitgangspunt dat warmtenetten voor gemeenten niet tot extra kosten mogen leiden en of een warmtenet, evenals aardgas, een sociale kostencomponent gaat krijgen. Allemaal	

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	punten die nu nog niet duidelijk liggen en waarvan de VNG opmerkt dat zij hierover met het Rijk tot goede afspraken gaat komen. Gemeenten vragen de VNG om hardere garanties op dit onderdeel.	
7.	Aanvullende overeenkomst bij Raamovereenkomst verpakkingen De bestaande overeenkomst tussen het Rijk en de verpakkingbranche is tussentijds geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een overeenkomst met een set aan aangescherpte afspraken. De VNG licht toe dat hier nu het maximale is bereikt en vraagt instemming met het akkoord. Het akkoord is voorgelegd aan de afdeling BBOR. Het past binnen het Strategisch afvalbeleid en ook is er het gevoel dat met dit akkoord het maximaal haalbare voor dit moment wordt bereikt.	Het college stemt in met het voorstel.
8. a	VNG prioriteiten 2020 VNG agenda 2020 inclusief activiteiten GGU De VNG legt het werkplan 2020 ter instemming voor. Op 17 beleidsvelden staat aangegeven wat de inzet is in 2020. Het jaarplan is de uitwerking van de in de vorige ALV vastgestelde meerjarenstrategie. De VNG-inzet is gericht op de kabinetsformatie 2021 (de lobby naar de partijprogramma's); begeleiding van gemeenten en uiteraard de inzet naar het Rijk. De thema's sluiten aan op beleidsvelden zoals wij die als gemeente ook hanteren.	Het college stemt in met het voorstel.
8. b	Jaarplan GGU In de vorige ALV is de meer jaren strategie GGU (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering) vastgesteld. De GGU beoogd op beleidsneutrale en of uitvoeringstechnisch gerichte aspecten tot een gezamenlijke gemeentelijke aanpak te komen om efficiency te bereiken en kosten te beheersen. Ook Haarlem levert de overeengekomen jaarlijkse bijdrage en inzet aan de GGU. Ter uitwerking van de strategie is het jaarplan 2020 uitgewerkt.	Het college stemt in met het voorstel.
8. c	Verkenning verbreding GGU, verkenning beheer GGU een transitie strategie common grond Dit punt betreft een ledenbrief van het VNG bestuur waarin mogelijkheden voor uitbreiding van GGU-activiteiten naar deze aspecten wordt geschetst en wordt aangegeven welke randvoorwaarden gelden	Het college neemt de ledenbrief voor kennisgeving aan.

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	voor een gezamenlijke aanpak. Voorbeelden zijn telematica-voorzieningen, standaardverordeningen, gezamenlijk beheer of informatietaken (common ground).	
9.	Principes Digitale Samenleving Door een VNG werkgroep zijn principes uitgewerkt rond het beheer en de verzameling van data in de openbare ruimte. Haarlem onderschrijft de uitgangspunten en principes van de digitale samenleving zoals door de VNG worden voorgelegd en is bij de opstelling hiervan betrokken geweest. Dit punt is op maandag 11 november besproken in staf met wethouder Botter.	Het college stemt in met de voorgelegde principes openbare data.
10.	Invulling vacatures VNG-bestuur en commissies De adviescommissie governance heeft kandidaten voorgedragen voor 9 functies in VNG besturen en commissies. De mogelijkheid tegenkandidaten te stellen is intussen voorbij. Het betreft tussentijdse mutaties en vanuit Haarlem is er geen belangstelling voor deze functies.	Het college stemt in met het voorstel.
11.	Statutenwijziging i.v.m. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) Het betreft een technische aanpassing van de statuten.	Het college stemt in met het voorstel.
12.	Arbeidsvoorwaarden onderkant arbeidsmarkt (actualisering eerder VNG-standpunt in resolutie “Een vitale lokale samenleving” uit 2013) In 2013 is er voor gekozen de cao-ontwikkeling voor de laagste inkomensgroepen buiten het sociaal en zorgakkoord te houden en per gemeente te regelen. Dit heeft geleid tot verschillen in beloning tussen gemeenten. Het voorstel is nu voor deze groepen tot een sociaal akkoord te komen dat door alle gemeenten onderschreven wordt. De VNG legt daartoe de volgende besluitpunten aan de BALV voor: 1. met de Kamer Inclusieve Arbeid (KIA) van de VNG voorstellen voor te bereiden m.b.t. een arbeidsvoorwaardenregeling, waar nodig in overleg met betrokken partners;	Het college stemt in met de voorstellen.

Nr.	Onderwerp en <i>toelichting</i>	Standpunt gemeente Haarlem
	2. Deze voorstellen zo spoedig mogelijk – indien haalbaar voor de zomer van 2020 - voor te leggen aan gemeenten. Het voorstel om een arbeidsvoorwaardenregeling af te spreken voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking past binnen het beleid van de gemeente. De gemeente wil niet dat kwetsbare werkzoekenden, in het bijzonder de mensen met een arbeidsbeperking, als eerste buiten de boot vallen door de stijging van hun arbeidskosten door de invoering van de Wab. De gemeente Haarlem hecht er wel aan dat goed gekeken wordt naar budgettaire consequenties voor gemeenten maar ook voor werkgevers van het invoeren van een arbeidsvoorwaardenregeling. Het is van belang dat het voor werkgevers aantrekkelijk blijft om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen en dat de regelingen Beschut werk en Loonkostensubsidie voor gemeenten financieel uitvoerbaar blijven.	
13.	Rondvraag/WVTTK	--

CONCEPT G40-moties over Klimaatakkoord, VNG BALV, 29 november 2019

Motie 1: Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- Dat we als gemeenten de benoemde doelen en opgaven van het klimaatakkoord erkennen en dat ze overeenkomen met de ambities van gemeenten;
- Onderschrijven dat gemeenten een regierol krijgen in de wijksgewijze energieaanpak en constateren dat hiervoor oplossingen op systeemniveau moeten worden georganiseerd;
- Er voor gemeenten grote financiële vraagstukken liggen met betrekking tot de regiekosten, planvormingskosten en initiële uitvoeringskosten tot en met 2021;
- Dat onzeker is hoe de extra kosten voor de uitvoering van het Klimaatakkoord door gemeenten er na 2021 uitzien;
- In het Klimaatakkoord daarom de afspraak is gemaakt dat onder regie van de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) een 'artikel 2-onderzoek' wordt uitgevoerd;
- In het Klimaatakkoord tevens de afspraak is opgenomen dat de uitkomsten door zowel de Rijksoverheid als de VNG worden overgenomen;

Overwegende

- Dat beantwoording van de 'artikel 2-vraag' inzicht geeft in de kosten, maar niet in de wijze van bekostiging en dat over dat aspect ook spoedig helderheid dient te komen;
- ~~Dat tussen Rijk en gemeenten vervolgens verschil van inzicht zou kunnen ontstaan over wat onder uitvoeringskosten moet worden verstaan;~~
- Dat het door de timing van het ROB onderzoek aan een nieuw kabinet zal zijn om gemeenten te compenseren voor de kosten van uitvoering van het Klimaatakkoord;

Spreekt uit

- Onder uitvoeringskosten zoals genoemd in het Klimaatakkoord te verstaan alle (extra) kosten van nieuwe, extra en geïntensiverde taken voor gemeenten die voortvloeien uit het Klimaatakkoord;
- Tegen de achtergrond van de eerdere overheveling van taken (zoals het sociaal domein), de oplopende opschalingskorting en de bij het Interbestuurlijk Programma (IBP) achterblijvende accressen de gemeenten - alvorens (nieuwe) taken te accepteren - harde en concrete financiële randvoorwaarden met het Rijk willen afspreken. De gemeenten gaan er daarbij vanuit door het Rijk volledig gecompenseerd te worden voor deze (extra) kosten (zoals tijdens de ALV van 5 juni 2019 afgesproken rond de unaniem aangenomen motie Stevige borging gelijkwaardig partnerschap IBP);

Draagt daarom het bestuur op

- Slechts voorwaardelijk met het Klimaatakkoord in te stemmen omdat over de borging van essentiële randvoorwaarden onvoldoende duidelijkheid bestaat. In het vervolgproces naar het Rijk duidelijk te maken **en tevens als clause op te nemen bij de voorwaardelijke instemming** dat gemeenten niet gecommiteerd blijven aan het Klimaatakkoord als er na het artikel 2-

onderzoek niet voldoende financiële middelen komen voor gemeenten om de volledige uitvoeringskosten te dekken;

- Over de voortgang te rapporteren tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2020;
- Uiterlijk op de algemene ledenvergadering van 2021 over het artikel 2-onderzoek en de voortgang van het Klimaatakkoord te rapporteren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 2: Duidelijkheid over Warmtewet en toepassing warmtetransitie

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat gemeenten voor eind 2021 Transitievisies Warmte opstellen, waarin het tijdspad wordt opgenomen welke wijk wanneer van het aardgas af gaat;
- dat er nu vanuit wordt gegaan dat voor rond 40% van de gebouwde omgeving een collectieve warmtevoorziening de meest kostenefficiënte oplossing biedt voor de gebruiker;
- dat op dit moment rond collectieve warmte nog veel onduidelijkheden bestaan: bv. t.a.v. de mate van marktwerking, dekking van meerkosten ten opzichte van aardgas, mogelijkheden die gebruikers hebben om zelf initiatieven te nemen en woonlastenneutraliteit;
- dat ongeacht de wijze hoe een warmtenet wordt aangelegd (publiek of privaat) het uitgangspunt is dat afweging van warmteopties plaatsvindt op basis van de laagste maatschappelijke kosten en draagvlak.

Overwegende

- dat de VNG er blijkens het voorgelegde preadvies vertrouwen in heeft dat met de komende Warmtewet alle nu bestaande onzekerheden op een voor gemeenten hanteerbare wijze worden ingevuld en dat ook aan het uitgangspunt dat er voor gemeenten nooit sprake kan zijn van extra financiële lasten gaat worden voldaan;
- dat gemeenten hier vooralsnog nog niet vanuit kunnen gaan, zolang de uitwerking van de wet nog niet bekend is en er dus nog veel onbekende factoren zijn;
- dat dit ook wringt met het uitgangspunt dat in 2021 de wijktransitievisies moeten zijn afgerond en daarin dus ook een warmtenet als reëel alternatief moet kunnen worden meegenomen;
- dat warmtenetten een investering zijn in publieke infrastructuur voor enkele decennia die uitnodigend moet zijn om aan te sluiten zodat de afbouw van aardgas kan versnellen, en dat dit voor elke gemeente ongeacht de omvang bereikbaar moet zijn;
- dat vanwege de diversiteit in de bestaande woonomgeving er keuzevrijheid dient te bestaan of het warmtenet alleen het fysieke transportnet dient te omvatten of de complete keten tussen producent en afnemers, dan wel een combinatie van beiden en dat daarbij ook keuzevrijheid moet zijn voor een publieke rol in de infrastructuur;
- dat warmtenetten vaak de meest kosteneffectieve aardgasvrije optie zijn, maar toch uit gehouden pilots blijkt dat er niet altijd sprake is van een financieel sluitende businesscase omdat er nog niet gedekte meerkosten zijn ten opzichte van aardgas.

Draagt het bestuur op

- bij het Rijk te waarborgen dat gemeenten intensief bij de totstandkoming van de nieuwe Warmtewet betrokken blijven;
- met het Rijk de volgende afspraken m.b.t. de nieuwe Warmtewet te maken:

- in de Warmtewet naast de bestaande praktijk de keuze op te nemen om publiek eigendom van alle warmte-infrastructuur (transport en distributie) mogelijk te maken, om daarmee de onafhankelijke sturing, integratie en uitwisseling met andere energie-infrastructuur te borgen en daartoe meerdere organisatievormen te kunnen toepassen en hierdoor oplossingen mogelijk te maken voor gemeenten van uiteenlopende grootte;
- in de Warmtewet te zorgen voor investeringsruimte bij decentrale overheden of overheidsbedrijven en te zorgen voor gereguleerde opbrengsten ter dekking van deze investeringskosten en hiertoe vooraf een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de omvang van de maatschappelijke kosten die hiervoor nodig zijn;
- in de Warmtewet op te nemen dat gemeenten of provincies een beheerder voor een warmtenet aanwijzen, die zorg draagt voor de investeringen in het fysieke net, die regie voert over de warmteketen en de exploitatie zelf verricht of (op onderdelen) uitbesteedt. Daarbij expliciet te maken dat aanwijzen kan gaan om: zelf doen, inbesteden, quasi inbesteden, (ver)gunnen of aanbesteden;
- over de voortgang van de besprekingen over deze punten te rapporteren tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2020.

En gaat over tot de orde van de dag.

CONCEPT G40-moties over Klimaatakkoord, VNG BALV, 29 november 2019

Motie 3: Corporaties als startmotor voor duurzaamheidsmaatregelen

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat in veel gemeenten veel van het woningenbestand in bezit is van corporaties;
- dat corporaties juist ook in de doorgaans kwetsbare wijken bezit hebben;
- dat er in het Klimaatakkoord terecht van wordt uitgegaan dat corporaties bij de energietransitie een rol als startmotor hebben;
- dat de pilots en projecten die nu vanuit de gemeenten zijn gestart ook aantonen hoe belangrijk het is dat gemeente, corporaties, overige eigenaren en huurders samen optrekken;
- een eenduidige aanpak voor verduurzaming van gespikkeld bezit en appartementen waarin corporaties onderdeel zijn van een VVE noodzakelijk is om voortgang te maken.

Overwegende

- dat corporaties aangeven hun verduurzamingsopgave lastig te kunnen invullen vanwege hiervoor ontbrekende middelen en wettelijke kaders;
- dat daardoor het risico dreigt dat gemeenten kosten voor hun rekening moeten nemen of dat de realisatie niet kan plaatsvinden;
- dat projecten en pilots rond aardgasvrije wijken die nu lopen, laten zien dat er in een aantal gevallen in de uitvoering stagnatie optreedt omdat corporaties hun verduurzamingsopgave financieel niet kunnen invullen;
- dat de verhuurderheffing belemmerend werkt op initiatieven die corporaties graag willen nemen, maar financieel niet kunnen of mogen nemen;

Vraagt het bestuur

1. bij het Rijk aan te dringen dat de verhuurdersheffing 1 op 1 door het Rijk terug geïnvesteerd moet worden in de sector voor o.a. verduurzaming van het woningbestand van corporaties;
2. bij het Rijk aan te dringen op spoed om de corporaties de mogelijkheid te geven om, in samenwerking met gemeenten, met eigenaren van gemengd bezit tot een gezamenlijke technische en financiële aanpak te komen voor de verduurzaming van een complex, rij of wijk.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 4: Relatie met stedelijke vernieuwing uitwerken

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat nog altijd kwetsbare wijken bestaan, waarvoor een impuls voor wijkgerichte stedelijke vernieuwing nodig is;
- dat er in wijken sprake is van een stapeling van opgaven en dat gemeenten in de uitvoering integraal werken en daarom zoeken omdat het Rijk vaak sectoraal georganiseerd is;
- dat er geen specifieke middelen voor wijkgerichte stedelijke vernieuwing vanuit het Rijk meer voorhanden zijn;
- dat de energietransitie van bestaande woningen betekent dat woningen moeten worden geïsoleerd en gerenoveerd en voorzien van een duurzame warmtebron. Hiermee kan juist de energietransitie een impuls geven aan een bredere wijksgewijze vernieuwing, ook in de openbare ruimte rond woningen en mogelijk in sociaal opzicht;
- dat nergens in het Klimaatakkoord de relatie tussen de wijksgewijze aanpak energietransitie en wijksgewijze stedelijke vernieuwing wordt gelegd.

Overwegende

- dat in het Klimaatakkoord er onterecht vanuit gegaan wordt dat de energietransitie gestart kan worden in de 'makkelijke' wijken;
- terwijl energiearmoede juist het eerst voor dreigt te komen in kwetsbare wijken. En de woningcorporaties vooral in kwetsbare wijken hun startmotorfunctie kunnen vervullen;
- de energietransitie de drager kan zijn van noodzakelijke stedelijke vernieuwing met een integrale aanpak om zowel ruimtelijke als sociale problemen aan te pakken.

Verzoekt het bestuur

- in de onderhandelingen met het Rijk over de verdere uitwerking Klimaatakkoord (onderdeel gebouwde omgeving, energietransitie woningen) de relatie met bredere stedelijke vernieuwing in te brengen. En hierbij te pleiten voor een nieuw investeringsprogramma stedelijke vernieuwing, mede in relatie tot de energietransitie. Het gaat om een samenhangende aanpak die zich richt op de economische structuur, menselijk kapitaal, woon- en leefomgeving, energietransitie en infrastructuur, zoals ook het PBL aangeeft.
Hierbij dient zowel de inhoud aandacht te krijgen als financiële aspecten die deze samenhang met zich meebrengen. Daarnaast dient het tempo van energietransitie en stedelijke vernieuwing op elkaar aan te sluiten en ook het bijbehorende instrumentarium aanwezig te zijn;
- in de algemene ledenvergadering van juni 2020 te rapporteren waartoe de gesprekken met het Rijk over deze relatie met stedelijke vernieuwing hebben geleid en welke mogelijke impuls de steden kunnen gaan geven in de relatie energietransitie en wijksgewijze vernieuwingsaanpak.

En gaat over tot de orde van de dag.

CONCEPT G40-moties over Klimaatakkoord, VNG BALV, 29 november 2019

Motie 5: Regionale Energiestrategieën (RES): wind in de zeilen en schouder aan schouder

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategieën gemeenten en regio volop in de wind staan voor de realisatie van het klimaatakkoord;
- ten gevolge van de doorberekening van PBL over projecten die al in de pijplijn zitten de opgave voor hernieuwbare elektriciteitsopwekking op land lager is dan in eerste instantie verwacht;
- niet alle projecten waarvoor SDE-subsidie is aangevraagd gerealiseerd worden;
- het Rijk ook lokaal zichtbaar en aanspreekbaar moet zijn als mede-eigenaar van de klimaat- en energieopgave en de ruimtelijke impact die dit gaat hebben;
- gezamenlijke communicatieve en bestuurlijke zichtbaarheid van het Rijk en gemeenten nodig zijn en daarmee zowel lokale bestuurders als betrokken bewindslieden een bijdrage kunnen leveren aan de dialoog en belangenafweging op lokaal niveau.

Overwegende

- dat naast een nationale campagne gericht op te nemen maatregelen bij een ieder in de eigen omgeving;
- er ook gerichte gezamenlijke campagnes nodig zijn naar bedrijfsleven, corporaties, instellingen en andere sectoren;
- het cruciaal is om het (inter)nationale belang van de gezamenlijke inzet voor het klimaatakkoord te blijven agenderen in werkbezoeken van bewindslieden en bij beslismomenten in regio's en gemeenten rond bijvoorbeeld de RESsen.

Verzoekt het bestuur van de VNG om

- in de interbestuurlijke gesprekken met het Rijk in te zetten op een continue gezamenlijke communicatieaanpak vanuit het Rijk en decentrale overheden;
- het Rijk te vragen zich actief te profileren als partner van gemeenten in de uitvoering. En het Rijk bij de communicatie ook haar verantwoordelijkheid neemt door te benadrukken dat het klimaatakkoord een nationale afspraak is tussen het kabinet en tal van maatschappelijke groeperingen en bedrijven. En dat steden deze afspraken (dienen te) volgen;
- in de gesprekken met het Rijk erop aan te dringen dat bewindslieden in media-optredens en bij werkbezoeken de noodzaak blijven benadrukken en in concrete projecten waar lokale belangenafwegingen worden gemaakt in deze lokale belangenafweging gezamenlijk op te trekken en duidelijk te maken dat er geen makkelijke keuzes zijn.

En gaat over tot de orde van de dag.